

NAŠ

DOM

LIST

SLOV.

1
9
3
5

A
L
A
D
I
C
E

»Naš Dom« izhaja vsakega 10. v mesecu. Rokopise in vse, kar spada v uredniški del lista, je čimpreje po izitju prejšnje številke poslati na urednikov naslov: Dr. Meško Josip, Maribor, Magdalenski trg 3.

»Naš Dom« se naroča pri upravi »Našega Doma«, Maribor, Koroška cesta 5 in stane samo 12 dinarjev letno.

Zaupniki in agitatorji »Našega Doma«! Delo in propaganda za naše glasilo naj se neprekinjeno in nezmanjšano nadaljuje. Vedite, da vsaka stotina novih naročnikov lahko pripomore do večjega obsega »Našega Doma«.

Kjer želite objavo slik, fantovskih skupin, pošljite Din 40— kot odškodnino za napravo klišeja na naslov uprave.

Iz uredništva.

Iz uredništva: Ob zaključku letošnjega letnika »Našega doma« se zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so pripomogli, da je naš mladinski list bil tako pester in življenski. Upam, da ostanejo vsi delavci tudi v bodoče zvesti. List

bo postal še boljši in še bolj pester in res mladinski, če se bodo zavedali vsi, da ga ne more urejevati samo eden, ampak, da je potrebno večje število sodelavcev.

POUKU in RAZVEDRILU

4. Ulomki.

(J. Šešerko; 25 točk.)

6	7	25	3	12	8	10	1	5	34	9
76	17	34	12	23	7	34	2	99	6	9
14	21	19	55	23	76	17	99	48	36	
8	55	8	1	6	88	1	6	55	14	
88	2	16	66	1						
6	17	9	6							

5. Posetnica.

(I. I.; 15 točk.)

Tit. S. Kraški

Kras.

Kdo je ta gospod?

3. Ponesrečeno pismo.

(Ugankarski striček; 20 točk.)

Ljubi uredništvo!

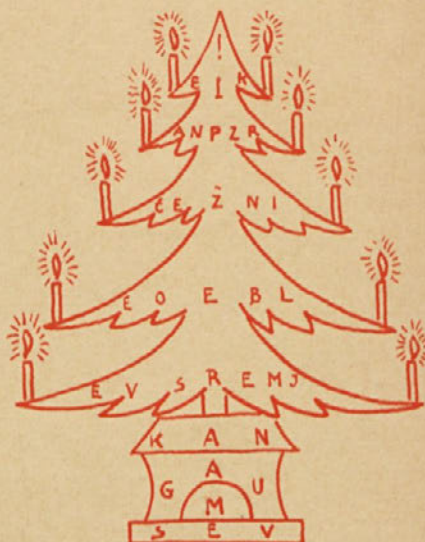
Neopredelano pismo, ki ga sem vam poslal, je bilo prebrano in objavljeno v vašem listu. To mi je zelo prijetno, saj sem se s tem občutil, da sem tudi jaz del vašega mladinskega kroga. Zato sem vam poslal še nekaj slik, ki so mi všeč. Če jih boste objavili, bom zelo vesel. Svoje pismo sem vam poslal tudi s fotografijo moje družine. Če boste jo objavili, bom zelo vesel. Če ne boste, me to ne bo skrbelo. Hvala vam za vse. Tit. S. Kraški

Ugankarski striček se je vsedel za mizo, da napiše pismo ugankarjem, Pa

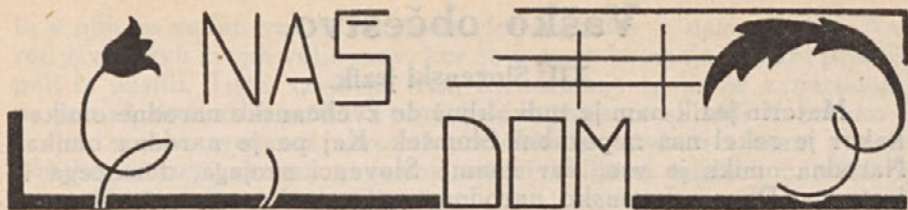
je bil muc radoveden, skočil je stričku na ramo, z rame na mizo, prevrnil črnilo ter pomazal pismo. Evo ga! Skušajte razbrati, kaj vam je striček napisal.

1. Božično drevo.

(A. Kos; 25 točk.)

Nadaljevanje na 3. strani ovitka.

Naš dan.

Ne moremo mimo dneva, ki je največji med prazniki Marijinimi in obenem tudi naš fantovski praznik. Saj je posvečen ženi, ki je s polnostjo svoje svetosti tako krasen lik dovršenosti in vzgleda. V času nizkotnih nagnenj in strasti, v času padanja ženskega ponosa in nežnosti, v času surovosti in sovraštva, je ona tista vedno lepa prikazen, ki sveti v temo in razgalja njeno nizkost in neresničnost.

To je bil in bo vedno dan deklet in fantov, dan žen in mož. Ona, ki ji je ta veliki decemberski dan posvečen, ni povzdignila s svojo svetostjo samo žene, ampak je vzbudila v možu tudi spoštovanje do žene. Življenje ljubezni med možem in ženo je plemenitilo in dala rastoči mladosti čudovit vzor, ki daje v boju zoper tvar in telo močno duhovno oporo. Zato bo ostal ta praznik dan dekliške čistosti in fantovske, dan, ki opominja kako potreben je boj proti vsemu onemu kar zastruplja in mladost skruni.

Nam je za vsestransko zdravje naroda. Najboljše jamstvo je pa v čisti mladosti. Bog je izbral Devico, prečisto, da po njej vodi človeštvo v življenje, ki bo prosto nizkih nenaravnih nagnjenj, prosto škodljivih mlakuž nečistosti, prosto skrunjenja človeškega življenja. Nobeden nauk o zdravju, tudi nobeden gospodarski napredek, tudi nobena prosveta sama na sebi ni zmožna dati človeškemu duhu visokega poleta in življenju ravne smeri. Treba je duhovnih likov, ki so vzvišeni nad zemeljsko. Zato je češčenje Marijino, zahteva naše katoliške prosvete, nujno zvezano z našim katoliškim življenjskim nazorom, nujno zvezano z našo mladinsko vzgojo.

Velja tudi za fanta! Uči te spoštovati ženo, dekle. Daje ti moč za delo in žrtev, daje tvoji duši potezo plemenitosti in dostojanstvenosti, daje ti ljubezen do dela, jasnost v načrtih. Brez teh je naše delo brezploden smešen poizkus, brez teh so naši načrti nejasni, vsi uspehi dvomljive vrednosti. Mi pa hočemo jasnosti, dela, kronanega z uspehi, življenja, ki je svetlo!

N.

Dekliška čast je kakor roža na vrtu; lepa in nežna, a občutljiva pred kvarnimi vplivi. Varuj jo in spoštuj, ker je to zapoved, pisana v plemenito in dobro srce. Samo podlež ravna drugače.

Vaško občestvo.

XII. Slovenski jezik.

Materin jezik nam je tudi »ključ do zveličanske narodne omike«, kakor je rekel naš nepozabni Slomšek. Kaj pa je narodna omika? Narodna omika je vse, kar imamo Slovenci svojega, domačega in lastnega. Danes slovensko narodno omiko težko spoznaš. Slovenci smo se tako zgubili v mednarodni moderni »omiki«, da nimamo skoro nič svojega. Kakor Slovincem se godi tudi drugim narodom, da so zgubili svojo narodno samobitnost.

Po vsem svetu vlada danes neki skupni moderni tip človeka. V Sloveniji, Nemčiji, Italiji, Angliji in Ameriki se oblačijo ljudje na isti moderni način, se enako obnašajo in zidajo enaka poslopja. V Evropi in Ameriki je mesto podobno mestu, trg trgu in celo vas vasi, ker že tudi kmet posnema slepo meščana in se nosi po mestno. Kmalu bo ves svet samo ena velika dolgočasna vojašnica, kjer bodo imeli vsi enako obleko, živeli enake šege in navade. Vsa pestrost in slikovitost, ki se razodevlje v posebnih narodnih nošah, narodni umetnosti, šegah in v posebnem načinu življenja bliskovito izginja. Obenem hudo obledeva tudi smisel za umetnost in navdušenost za lastno narodnost, naseljujeta se pa sebičnost in uživanje. Saj se ljudje nimajo več za kaj navduševati. Ker je čuvstveno življenje ugasnilo, je zrastel moderni tip sebičnega človeka.

Ako hočemo preroditi človeštvo, moramo zopet ljudem pokazati prave cilje. Nič ne pomaga komu gromovito pridigati zoper sebičnost, brezvestnost in boljše vizem, če mu ne pokažeš pravih vzorov. Naš vzor mora biti slovenska narodna omika. Če bomo znali navdušiti naše rojake za njo, bomo s tem že vse dosegli za našo izobrazbo.

Naša narodna omika zahteva poživitev naše narodne umetnosti. Glavni del narodne umetnosti nam bo posredoval ravno jezik, ker se nikjer tako ne razodevlje duša narodova, kakor v njegovi pisani književnosti, pesmih, spisih in povestih. Duša narodova živi svoje nadčasovno življenje v narodnih pravljičah, povestih in junakih. Vedno vnovič si moramo v današnjih modernih časih na njih osveževati svojega duha, da ne zabredemo proč od prave narodne omike. Duševno življenje tudi živi vsak narod v svojih pesnikih in povestih. Vse drugo se prej pozabi nego umetniška dela, ki so spisana v jeziku naroda.

Dočim se nihče več ne zanima za stare grške trgovske papirje, še danes občudujemo staro grško narodno omiko v njenih pesnikih. V delih Homerja, največjega grškega pesnika, Pindarja, pesnika božanskih pesmi, Eshila, Sofokleja in Evripida, velikih grških dramatikov, Platona in Aristotela, dveh nedosežnih mislecev grškega naroda, še danes živi med nami spomin na grški narod. Še danes po 2000 letih se ne moremo načuditi umetnosti uglajenega jezika in veličastne vsebine, ki izžareva iz njih.

Kaj je bistvo slovenske narodne omike, odseva iz naših narodnih pesmi in narodne umetnosti, iz del naših pesnikov, umetnikov, mislecev in vzgojiteljev. V naših največjih možeh: Vodniku, Prešernu, Gregorčiču, Slomšku in Kreku se je učlovečil duh našega naroda. Po njih

in v njih se vedno vnovič obnavlja duh narodov v naši mladini. Narod živi iz teh svojih velikanov, ker so iz naroda izhajajoč zanj pesnili, peli in mislili. Tista vzvišena vez, ki združuje te može z narodom, pa je naš slovenski jezik. S slovenskim jezikom si tudi ti zvezan s svojimi rojaki, zvezan z narodno preteklostjo, zvezan z vsem narodnim bogastvom, zvezan z vsemi našimi velikimi misleci, pesniki in prosvetnimi delavci.

V novi državi pa ne smemo biti samo Slovenci, ampak tudi Jugoslovani! A jugoslovanstvo ne sme zatajiti slovenstva. Jugoslovanstva ni brez slovenstva. Jugoslovanstvo pomeni slovenstvo, hrvastvo in srbstvo skupaj, vsebino vseh treh ljudskih omik. Jugoslovanstvo pomeni, da delamo neumorno Slovenci za slovenstvo, Hrvati za hrvastvo, Srbi za srbstvo. Vsi trije pa smatramo za vrhovno načelo, da se hočemo drug drugemu duševno približevati in drug drugega v dobrem posnemati. Slovenci posnemajmo Srbe in Hrvate, Hrvati in Srbi pa Slovence in se ljubimo med seboj. Zato je jugoslovanstvo skupnost treh bratov, ki hočejo v skupni državi delati za svojo narodno omiko, medsebojno se podpirajoč in drug od drugega se učeč. Prvo besedo v tem jugoslovanstvu naj ima tisti, ki je najbolj omikan in pameten, drugega prvenstva ni. Jugoslovanska omika je zato omika slovenskega, hrvatskega in srbskega ljudstva, jugoslovanski jeziki so slovenski, hrvatski in srbski jezik. Najvišji zakon nad nami je brat-ska zapoved, da se v svoji narodni omiki drug drugemu približujemo, ne pa odtujujemo.

Tako more biti le tisti Slovenec pravi Jugoslovan, ki spoštuje slovenski jezik in slovensko omiko. Slovenci moremo koristiti jugoslovanstvu le takrat, ako slovensko kulturo uveljavljamo v jugoslovanski kulturi. Tisti Slovenci, ki prezirajo svoj jezik, škodujejo jugoslovanstvu, ker mu ne posredujejo naše lepe ljudske kulture.

Fantje, bodite najprvo odločni Slovenci, potem boste tudi odločni Jugoslovani!

Dr. X.

V dnevih čakanja.

V puščavi smo suhi in brez vode, Gospod. Ovce smo brez pastirja. Ti si pot, resnica in življenje. Pridi, Beseda, katere modrost od vekomaj od Očeta izvira, pokaži nam resnico. Pridi, čakamo Te, o Gospod. Kakor si bil nekoč voditelj Izraelcev, bodi tudi voditelj slovenskih akcijonašev.

Obdani smo od sovražnikov od vseh strani. Strah nas je, o pridi in vodi nas. Tavamo v temi, o daj nam pravo luč. Pokaži nam križ, nado odrešenja, s katerim si premagal smrt, Ti Vejica iz korenike Jesejeve.

Zaprti smo v ječo grehov in duše nam koprne po svobodi. O pridi, ključ Davidov, in odpri naše ječe. Odpusti nam grehe, da se čisti in pogumni kakor orli moremo dvigniti k Tebi.

V temi smo, smrt je razprostrla nad nami svoje peruti. Pridi, Početnik večne luči, da nas razsvetliš. Postavi nas za svoje otroke, da bomo svetle zvezde med slovenskim narodom.

Živimo v svetu, kjer kaos kraljuje. O Ti, ogeljni kamen, zedini nas in daj našemu narodu sveto edinstvo. Poveži nas z ljubeznijo svojega božanskega srca.

Daj nam sladko mano, kruh življenja, da nas kreпча v življenju. Daj nam ta dokaz svoje kraljevske ljubezni, Ti, Kralj, Emanuel, Ti, čakanje naše, Odrešenik sveta — Kristus! Iv. Krajnc, Dalmacija.

Po krščanskem pojmovanju vsebuje značaj nekaj prav detinskega; duha nedolžnosti in preprostosti; nekaj izrazito ženskega; duha prijetnosti in nežnosti; pa prav tako nekaj odločno moškega; odločno borbenost, odkritost v besedi, ustvarjajočo in podpirajočo delavnost. — Mausbach.

Otroci vasi.

XII.

Fantje iz Dolskega vrha so zapeli v novemberski noči pred Stankovo hišo. V jasno zvezdnato noč je mirno donela pesem, kakor bi jo peli fantje ob slovesu, ko gredo od doma v tujino. Nič vriskanja ni bilo vmes, nič ponočnjaškega, pesem je donela nežno, žalujoče. Peli so jo fantje iz Dolskega vrha Stanku, svojemu tovarišu, ki gre drugi dan v dolsko župnijsko cerkev s svojo izvoljenko Tinko, da skleneta sveti zakon. Vse je že urejeno, vse pripravljeno.

V Stankovi hiši je še luč. Stankova mati, sestri Anka in Rozika, pa tudi sestra Francka iz Zaloga, delajo v kuhinji. Dela je dosti, in Stanka, sina edinca, je vendar treba dostojno počastiti ob njegovem velikem dnevu. Strelec, sosed, pripravlja zunaj pred skednjem ob brleči petrolejki mize in stole za gostijo. Glasen je Strelec nocoj, privzel si je nekako vlogo gospodarja. Saj to Strelec razume, on, ki je imel nekdanjo hišo in posestvo, v hlevu pa pet čilih konj. Oče Stankov je te dni brez skrbi. Ni mu treba v hlev h konjem, ni mu treba skrbeti kako bo opremljena soba za gostijo. Strelec dela vse, je povsod. Oče Stankov mu pa rad pusti to veselje, saj ima Strelca rad in ima usmiljenje z njim, ki je bil nekdanj ponosen gospodar lepega posestva.

V hiši na klopi za pečjo je sedel Petrov Joža, berač. Še za dneva je opravil svoje; pometel vso dvorišče, z grabljami očistil trato okrog hiše. Nanosil je vode v kuhinjo in drva. Sedaj sedi za pečjo, poleg njega pa krožnik mesa, kos kruha in lonček vina. Nihče ni povabil Petrovega Joža, toda on je prišel. Na vsako gostijo gre, povsod pometa, nosi vodo in drva. Za kaj drugega bi bil pač sposoben on, berač? Pa, četudi ga ne vabijo, vedo vsi, da pride in z veseljem ga sprejmejo. Saj vedo, da potrebuje veselja tudi berač.

Stanko je hodil zamišljen po svoji majhni sobici. Ustavil se je pred omarico, ki so bile v njej lepo zložene razne knjige, ustavil pred sliko sv. Družine, ki je visela nad posteljo. Kakor bi hotel vzeti slovo od vsega, kar mu je bilo kot fantu drago. Vsak predmet v sobi je gledal, od vsakega se je poslavljaj kot fant. Zunaj pa so

pelj fantje iz Dolskega vrha. Stanko je vedel, da bodo prišli v hišo. Ko je utihnila pesem, je stopil v vežo. Čez nekaj časa so se odprla hišna vrata in vstopil je prvi Gregov Tomaž, majhen, suh fant, za njim pa ostali. Gregov Tomaž je bil vodja fantov, ki so tudi noči porabljali za pesem, pitje in pretep. Vendar jih je resna beseda dolskega župnika obvarovala, da niso ne v enem, ne v drugem, šli predaleč.

Gregov Tomaž je povzel besedo in častital Stanku: »Stanko prišli smo ti častitat in želet vse dobro v tvojem novem stanu. Ti se sicer nisi prišteval v našo fantovsko družbo in med nas po noči nisi zahajal, pa smo ti prišli pesem zapet, ker vemo, da si fant kakršnih je malo. Dober si nam bil in mi smo te radi imeli. Bog ti daj srečo in zdravje!« »Hvala lepa, fantje«, je odgovoril Stanko, »veseli me, da ste tako lepo zapeli. Pri nas je pač delo vedno in ni časa za drugo, zato nisem šel na večer med vas. Prijatelji smo pa bili in bomo. Sedite malo za mizo!«

Fantje so sedli in privabili še Petrovega Joža, ki je nerad pustil topel zapeček. Povrh se je nekoliko bal Gregovega Tomaža, ki se je rad pošalil z njim. In nikdar ni bilo toliko smeha kakor takrat, ko sta se prepirala Gregov Tomaž in Petrov Joža. Toda nocojšnji večer je bil bolj slovesen in Joža je imel mir. Prijeten razgovor in pesem je tudi Joža razveselila.

Ko je minila polnoč, so fantje odšli. Šli so skozi vas in pesem je šla z njimi. Petrov Joža pa je zlezal v konjski hlev in se zakopal v seno na senjaku.

Zgodaj zjutraj je bila v Stankovi hiši zopet luč. Tekanje sem in tje, govorjenje, naglo pripravljanje. Tako je pač pred gostijo. Petrov Joža je že sedel v kuhinji; jedel ni, ker je nameraval k sv. obhajilu za srečo novoporočencev. Glas Strelca se je slišal povsod, sedaj v hlevu, sedaj na skednju, pa zopet v kuhinji in sobi. V sobi in v veži so pri mizah sedeli gostje, oblečeni praznje in jemali zajtrk. Pa so še vedno novi prihajali.

Na dvorišču so bili pripravljene vozovi. Razni strici in tete, botrce in botri, so prišli z vozovi. Ni sicer daleč od enega do drugega konca dolske župnije, vendar je bila znana dolska navada, da so se k poroki vedno vozili. Vozili so h krstu, vozili tudi mrličke k cerkvi. Dolski sosede so to navado sicer imenovali baharijo, vendar so poštenim Dolčanom delali krivico. Bila je ta navada kakor neko posebno spoštovanje do krsta, smrti in poroke.

Čas je bilo oditi. Poroka je napovedana za 10. uro, treba je še na dom nevestin. Dolski župnik je pa točen in zahteva točnosti tudi od svojih župljanov. Stankov oče to dobro ve in zato poziva k odhodu. Vsa družba se zbere v hiši. Petrov Joža po svoji navadi posluša v veži. Stankov oče govori svojemu sinu Stanku besede na pot v življenje. Takšna je navada. O zemlji mu govori, ki so jo dedi njegovi s skrbjo in ljubeznijo obdelovali; naj tudi on skrbi za njo z enako ljubeznijo. O veri mu govori in molitvi, ki je imela v hiši vedno svojo mesto; naj varuje oboje, da bo blagoslov božji na domu. O sestrah mu govori, ki so delale in pomagale v hiši in na njivah; naj jim ostane brat, dober in pravičen.

Odšli so. Voz za vozom. Samo Petrov Joža, berač, je šel peš. Kdaj se je pa on vozil? Menda nikoli. Če bi ga tudi vabili, ne bi šel na voz.

Pred dolsko cerkvijo pa je hodil ta čas dolski župnik sem in tje. Roke je imel prekrizane na hrbtu in v njih brevir, ki ga je ravno zmolil. Mislil je, kako bo govoril danes novoporočencema, Stanku in Tinki. Vedel je, da bo cerkev precej polna gostov, pa tudi radovednežev ne bo manjkalo. Mislil je župnik dolski, kako bo pokazal Stanku in Tinki pot v življenje, mislil kako bo pokazal fantom Stanka kot vzor fanta, resnega, delavnega, tudi vernega.

Vmes je pa uhajala župniku misel v cerkev in se spreminjala v molitev za srečo naših upov, za poštenost naše mladine. P.

Vi oblaki ga rosite . . .

Zamrli so cvetovi naših vrtov. Usahnil je zeleni gaj. Utihnil je v gozdu veseli ptičji spev in toplota sonca se manjša ter zgublja svojo moč v mrzlih vetrovih severa.

Kakor umirajoč človek se nam zdi narava. Le nebo je skoraj neizpremenljivo. Nebo žari, kakor sredi kresne noči. Tisoče zvezd gori v adventni noči, vse nekam bolj živo bliščeč je njihov sij, nad pustim svetom, kot one dni, ko cvet pri cvetu na zemlji bdi.

Hladno je! Vedno ostreje piha mraz! Hladno je ozračje, hladno krog človeških src. Zvezde adventne noči pa gore, gore . . . kot bi hotele v srcu človeka vžgati opomin na minljivost zemlje, ter mu obsvetiti razum in voljo z Večno lučko hrepenenja po Resnici.

Vi oblaki ga rosite . . .! Zapeli so kori to ponavljajočo pesem hrepenenja. Ponovno smo v tisti skrivnostni dobi leta, ko obnavljamo na zunaj hrepenenje po božjem Odrešeniku. Cerkev poje pesem hrepenenja. Nam kristjanom, ki smo ob svetem krstu sprejeli Luč odrešenja, se nam mnogokrat zdi ta pesem odveč. Kar nič več nočemo, kot pa tisto, da so nam nezavednemu otroku, in to čisto po starih običajih, utisnili pečat krščanstva na dušo in to je dovolj, da se prerijemo skoz teme, močvirja, razburkanega valovja življenja, na Večni pristan. Mnogi delajo in mislijo tako, da jih bo zgolj pečat sv. krsta varoval vsega, dal vsega, tudi lepo večnost, če se že zanjo v življenju trudijo ali ne. Ne, nič ne čutijo božjega v sebi, ne kažejo tudi na zunaj nobene religioznosti, niti nimajo potrebe do nje, nimajo nobenega hrepenenja po resničnem odrešenju vsega zemeljskega zla, nimajo hrepenenja po Resnici, po Večnosti; če bi se na zemlji dobila, z denarjem kupila, bi še lahko šlo. Pa kaj, da imajo le pečat krščanstva, vero od dneva sv. krsta na sebi, jim ni treba več nobenega teženja ne hrepenenja po Resnici, odrešenju in Večnosti, ki jim kot izvoljencem že itak pripada.

Tako mislijo tako delajo mnogi! Nobenih skrbi, nobenih žrtev in teženj ne polagajo v to veliko delo božjega odrešenja, kakor da bi nebesa nosili že na svoji dlani, ali kakor da bi jim bil Bog primoran jih pripustiti.

Fantje ali tudi mi mislimo tako? Ne, ker vemo, da je treba biti boj, hud boj življenja za nebesa. Pesem hrepenenja poje sv. Cerkev, ki je itak dosledna religioznost, v adventnih dnevih. Z njo jo bo pelo vso verno občestvo, ki ga prav tako, kakor ljudstvo pred 1900 leti, obsenčajo temine in sence. Fantje, zapojmo še mi pesem hrepenenja! Dvigamo v teh adventnih dnevih svojega duha od malenkosti in slabosti življenja tja gor h nebu, kjer se nasičujejo po lepoti in resnici hrepenече duše.

Gašperič.

Naše gibanje in delo.

Liturgično gibanje.

Že zadnjič smo videli, kako važni so zakramenti v življenju Cerkve, Kristusovega mističnega telesa. Po sv. krstu smo začeli novo življenje, pri sv. birmi smo postali Kristusovi borci, sv. Evharistija pa je naša dušna hrana itd. Toda danes zakramente vse premalo cenimo. Ne zavedamo se, kaj nam nudijo in kaj bi bili brez njih. Ječali bi pod izvirnim grehom in težko bi se borili proti satanu.

In koliko je neznanja glede sv. maše. Res, ljudje hodijo k sv. maši vsako nedeljo in ob praznikih, vsaj na deželi še v veliki večini. Pa bi bilo zanimivo ugotoviti, koliko jih hodi iz notranje potrebe in kolko iz navade. Najbrž bi bili razočarani. Pač hodijo k sv. maši, ker je taka navada, ker starši zahtevajo, ne čutjo pa v sebi neke nuje, da bi se pridružili duhovniku in sodarovali. Ali so že pri sv. maši, se nekater celo dolgočasijo, drugi ogledujejo ljudi, tretji so z mislimi kje daleč, nekaj pa se jih zadovolji s tem, da pridejo vsaj do cerkve.

In vendar je sv. maša osrednja točka celega našega bogoslužja. Saj je obnovitev zadnje večerje, saj je klicanje Kristusa na oltar. Kristus sam pride na oltar in se na nekrvavi način daruje nebeškemu Očetu.

Člani Cerkve smo! Zato je treba tudi z njo živeti. Ona ima svoje leto, cerkveno leto. Vsako leto nam predoči Kristusovo življenje in njegovo odrešitveno delo. V adventnem času se pripravljamo v vsej resnosti na prihod Odrešenikov. Božični prazniki so čas veselja. Postni čas — čas pokore in samopremažovanja; v velikem tednu s Kristusom trpimo ter ga spremljamo, na velikonočno nedeljo pa obhajamo zmago z vstalim Odrešenikom. To veselje traja vse tja do Binkošti, ko pride Sv. Duh in nas potrdi za boje v življenju. Med letom pa v sebi oblikujemo novega človeka in se trudimo, da bi postali kolikor mogoče podobni Kristusu.

Kaj je torej liturgično gibanje? Za tem stremi, da bi mi kar se da živeli s Cerkvijo. Da bi z njo čutili, trpeli in se veselili. Da bi spet pravilno in v celem obsegu razumeli sv. mašo, pa ne samo razumeli, da bi tudi sodelovali pri sv. daritvi. Kako sodelovali? Da bi vsi navzoči bili v mislih pri oltarju, da bi vsi darovali. Razlagalec sv. maše v »Nedelji« pravi: »Toda sv. maša ni le Kristusova, marveč tudi naša daritev. Tudi mi vsi moramo darovati Kristusa kot naš dar, kot našo posest, kot našega brata, kot Najvišje, kar imamo in kar edino je nebeškemu Očetu v veselje. Sv. maša ni le zgolj pobožnost in molitev, marveč sv. opravilo, daritev, pri kateri mora vsak sodelovati z mašnikom« (Nedelja, 1935, str. 434—5).¹ Če bodo verniki sodelovali, se ne bodo dolgočasili; ne bo vsak le sam zase molil in le na se mislil. Vsaj v cerkvi bodo molili z mašnikom, vsi z njim darovali. Tako se bo občestvena molitev dvigala v nebo, vsi bodo prosili za vse. Farani bodo začeli oltar ceniti kot kraj, odkoder teko obilne milosti; in oltar bo postal središče fare in vsega farnega življenja.

To je liturgično gibanje! Življenje s Cerkvijo, sodelovanje pri maši, pravilna cenitev zakramentov, zburjanje duha občestvenosti. Liturgično gibanje daje podlago Katoliški akciji, ker vabi ljudi k oltarju, ker vodi ljudi k milostim, ki so tako potrebne za apostolat v današnjem svetu.

¹ Razlaga sv. maše v »Nedelji«, ki še ni zaključena, je zelo nazorna in vsakemu umljivo. Kaj, če bi jo ob večerih skupaj prebiral?

V teh odstavkih je bilo nekaj misli o katoliški akciji. Ali še naj stojimo na razpotju in čakamo, da nas kdo povabi? Smo že povabljeni; od samega papeža, vrhovnega poglavarja Cerkve. On vabi ves svet in kliče vsem ljudem, naj gredo na križarsko vojno. Na križarsko vojno med današnjo v poganstvu tonečo človeštvo. Kristusu je treba priboriti mesto, ki mu gre. Da ne bo samo Kristus trpeči, da bo tudi Kristus Kralj.

Tudi mi Slovenci moramo v boj. Saj so tudi pri nas sovražniki, saj tudi pri nas nima Kristus mesta, ki mu gre. Pa ne samo nekateri. Vsi, vsi! Ljudje vseh stanov. Vse delo pa naj bo v okvirju molitve. Ali sami ne zmoremo nič. Bog je tisti, ki daje blagoslov in uspeh. Ne za slavo in čast ljudi, le za Kristusovo slavo! Katoliška akcija! Naj ne bo samo beseda, tudi dejanja naj slede. Al. Breznik.

Nekaj pripomb k članku — Fantje, varčujmo.

Pred leti je Mladost otvorila anketo, kjer so bili priobčeni navsveti, kako bi naj tudi tisti fantje, ki ne pijejo in ne kade, prišli do denarja, ki je bil potreben za kroj, telovadno obleko, izlete itd. Nekateri so namreč našli zelo lahko rešitev: ne piti in ne kaditi in denarja bo zadosti. Pri tem pa niso pomislili, da vinogradniki ne morejo sami vina popiti ne grozdja pojesti in da bi država za dohodek, ki ga ima pri tobaku, morala iskati kritje drugod. — Zmotno je mnenje, da bi imeli naši fantje v žepih nekaj več denarja. Vsak mi bo pritrdil, da ga tudi nekdanj nismo imeli. Kmečki fant dela leto za letom doma, na plačilo v denarju pa ne računa in ne more računati. Vsaj pri nas v Slov. goricah je tako. Če je v drugih krajih drugače, — ne vem. Spominjam se naših nekdanjih telovadnih nastopov, ko sem zavil kos kruha k telovadni obleki, ker denarja za obed nisem imel.

Glede obleke kmečkih fantov je objavil list Brazda precej odgovorov na kritiko nekega lista. Naj bi si člankar zadevajoče stvari prečital. Sicer ne zanikam piscu dobre volje, vendar pa, kako bi se naj kmečki fantje uniformirali, da bi se ločili od uradnikov? In pa, zakaj bi se naj ločili? Uradniški stan in kmečki stan sta dva bregova, ki sta zelo oddaljena drug od drugega. Po kateri krivdi? Ali se bo ta razdalja zmanjšala, če bo tudi v obleki vidna razlika? Dvomim! Ali ni to za kmečke fante žalitev, kakor da bi bili manjvredni? Pa zakaj vse to? Ali nima vsak kmečki fant dolge, dolge šole za seboj in prakticiranja, kot ga nima noben drug stan? Kmečki otroci se uvajajo v delo že v letih, ko še meščanski hodijo pod varstvom pestunja. Postavimo v mestu rojenega uradnika na vodstvo kmetije in kmečkega fanta v urad. Kateri se bo bolje obnesel? — Najdražje pride poceni obleka. Če je kmečki fant zmožen kupiti kaj boljšega, je popolnoma pravilno. Saj boljša obleka drži za tri slabe in je torej sorazmerno cenejša.

Ne poznamo sicer kmečki fantje izrekov starogrških modrijanov, niti iz kakega lesa je bil Diogenov sod: znamo pa ločiti pšenico od ječmena in vemo, da se iz ajdove moke ne da napraviti kaša. Vsak stan zasluži svoje spoštovanje; kakor uradniški tako kmečki. In če kmečki stan ni užival in ne uživa spoštovanja, ki mu pripada, mora

biti naša dolžnost, fantje, da mu ga pridobimo. Ne s praznimi besedami, ampak z delom.

Ne razsipnost kmečkih fantov, ampak prelahko dosegljiv kredit in previsoka obrestna mera povojnih let sta kriva, da raste sedaj na deželi generacija stracev in tet, ki v sedanjih razmerah nima izgledov za osnovanje lastne družine.

Tako je moje mnenje. Delavski in obrtniški fantje so pa razred zase. Dekleta pa naj svoje mnenje same povedo. M. M.

Za ciljem.

Na bele ceste
me gnala je sila hotenja;
odprl sem roke,
da zgrabil bi srečo življenja.

A moje roke
so vsakokrat prazne ostale,
in bele ceste
še bolj so samotne postale ...

M. M.

Božično obiskovanje.

Božje Detel
S ceste, kjer sneg in mraz ležita,
sem prišla k jaslicam tvojim,
da daš blagoslov božičnega miru
meni in vsem mojim.

O daj, božje Dete,
razprostri svoje drobne ročice,
da v sveti spravi s teboj,
so pozabljene vse naše težke krivice ...

Mi vsi želimo te čisti sprejeti!
Mi vsi želimo z deviško te dušo objeti,
Dete božje, naš Kralj!

L. H.

Nad grobovi.

Odpadli listi begajo po zraku
nad grobovi za vasjo,
tiho zgublajo se v zraku,
v samotji tišine zamro.

Gledam — svojo bol spoznavam,
globoka gomila je srcé,
zemljo slovensko nanjo polagam,
saj živeti več ne smé.

V tihi bridkosti zvon zaihti:
»Kaj si že truden, popotnik moj?«
Ne, to so le hipi nemoči,
jaz hočem življenja in hočem boj!
—er.

Fant, tvoj spev naj bo molitev!

Fantje! Ko stojimo ob zadnji številki »Našega doma« letošnjega letnika, se ozrimo malo nazaj! Koliko lepega in radostnega nam je vsak mesec prinašal; koliko poučnih črtic in člankov so napisali fantje in dekleta, recimo raje srca, ki gorijo za blagor svojih tovarišev in tovarišic, za njihovo tuzemsko in onostransko — večno življenje. Naj omenim nadvse resnično razlaganje in poučevanje župnika —l., jedrnate spise drugih fantov in deklet nato pa poučna in velevažna predavanja Dr. X. o družbah. Vidimo, kako lepo in dobro se je ravnati po teh navodilih in načelih, katera vodijo v resnično lepo in pravo življenje, za katero nas je ustvaril Bog. Vsemogočni je On, ki je Osnova našega življenja, Vladar vsega stvarstva, On je, brez katerega bi nič ne bilo. Vsemogočni je naš Stvarnik,

ki hoče, da se iz te solzne doline, katera postaja dan za dnem žalostnejša dvignemu k Njemu tja, kjer se dele dobra in večna plačila za lepo in Njemu zvesto življenje na zemlji. On je tudi veliki zaščitnik vsega, kar je ustvarjeno.

Ko ti danes, fant in dekle, razlagam čemu si na svetu in čemu živiš te opozarjam na veliko dolžnost, ki jo imaš pred svojim Gospodom. Moraš ga častiti in hvaliti za vse, kar ti je dal. On ti je dal um, On ti je dal prosto voljo za gibanje v življenju, on ti je dal fantovsko, oziroma deklško čast in poštenje, ki naj se lesketa pred Njegovim obličjem. Vsemogočni je, ki je dopustil, da se po morebitnem padcu spet lahko dvigneš in poveljuješ z zopetnim dušnim bleskom Njegovo voljo. Dal ti je ljubeča očeta in skrbno materino oko, ki naj te čuva, dal ti je angela varuha za zvestega vodnika! Skratka: vse imaš od Njega! Zato pa mu moraš ob vsaki priliki in vedno skazovati hvaležnost. Pobožno, kakor mlad otrok dvigaj svojega duha v nebo, da obliho rosi nate božj blagoslov! Moli, dragi fant in dekle. Moli pobožno, ponižno, vdano voljo božjo in stanovitno! Prosi Njega, naj čuva nad teboj, prosi ga za svoje starše, brate in sestre, za borce v načelih, moli za vse, kar se trudi za dobro. Posebno pa med drugim priporočaj Bogu one, ki so poklicani, da gredo v prvih vrstah v boj za dedov vero in zvestobo srca: za predpostavljene v društvih, organizacijah; za navdušene tovariše in tovarišice, da ne omagajo; za svetne in cerkvene oblastnike, da vodijo pravično in varno krmilo človeške družbe, ki jim je izročeno. Tovariši! Molimo za svetovni mir, ki je sedaj tako ogrožen. Upajmo, da tudi danes, ko brezverni državniki rešujejo mir pravzaprav že z vojno, Oče ne bo odločil vojne! Naj blagoslovi našo domovino, ki je na Evharističnem kongresu v Ljubljani enotno manifestirala za njegovo vladno, vlado miru in edinosti. Ni komunist Litvinov v Ženevi, katerega proglašajo za nositelja palme miru, upravičen odločevati, ker je on največji pobornik krivic, laži in teptanja dobrega in pravega; Kristus Kralj, On naj kraljuje v naših srcih, On naj zmaguje v svetu ter naj nad svetom tudi zmagaj! Njegov mir je tisti, katerega svet ne more dati. In ko bodo fantovska in deklška srca na božični večer radostno prepevala z božjimi angeli: »... in mir ljudem na zemlji, ki so blaže volje«, se še enkrat zaupno obrnimo do Njega, naj se utemelji naša prošnja za vedno. V svetovnem miru bomo še bolj utrjevali božje kraljestvo na zemlji. Mi hočemo, da Gospod vlada povsod, ker mu tudi to pripada; saj je ustvaril to le On.

To naj bo, fantje in dekleta moja beseda k zaključku letošnjega letnika. Izrazažm srčno željo, da bodo moje vrstice našle v vaših srcih zadosti prostora. Še enkrat: Mir in radost v naših srcih naj bodeta glasna molitev za splošni mir.

France Podgorski.

Uprava in uredništvo Našega doma želita vsem naročnikom in čitateljem lista vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Ali niste pozabili koroških Slovencev, bratje?

Dovolite, dragi bratje, da vam napišem javno pismo, ki vsebuje bol vaših onstran Karavank in vas bratsko opominja:

Dragi bratje! Vsi smo sinovi slovenske matere, vsi sinovi slovenskega očeta. Samo, da smo vaši onstran umetnih meja sinovi slovenske matere, ki je podobna sveči, ki proseče dogoreva in moli za druge na Vseh svetih dan, da bi živeli, dočim ona izgoreva — umira sred Korotana. In vi ste sinovi očeta, ki je podoben hrastu, katerega ne omaje vihar, je močan in skrben za svoje, udan in zvest svojemu velikemu narodu, odločen in neustrašen v boju za svoje dolžnosti in načela. Tudi jaz in vsi moji, hvala Bogu, smo sinovi tega očeta, samo, da nas je razdvojila kruta usoda in med nas postavila umetno mejo...

Vendar smo vaši — manjšina slovanskega naroda. Težka je borba odlomka naroda za njegov obstanek v krogu močnejšega naroda. In še, če je naša zemlja od svojega narodnega telesa odtrgana, je žalost še večja.

Ako bi bila fizična sila tista, ki daje v katerikoli sili poroštvo za obstanek, potem bi tudi našega naroda na Koroškem ne bilo več; a po resnem doumevanju

se slovenski narod ni ohranil zaradi svoje moči, ampak, hvala Bogu, zaradi svoje zvestobe in poštenja.

Ako smo se torej do danes ohranili zaradi verovanja, upanja, zvestobe in poštenja, je tudi naša bodočnost edinole v upanju, zvestobi in veri. Te smo dolžni in jih moramo gojiti, pri tem pa vsepovsod zavračati in se bati tujih rok in vplivov. To je in mora biti naše slovensko navodilo bratov Korotana. Vemo, da je izgubljena in za vedno zapečaten naša bodočnost, če bi prenehali z vso ljubeznijo in močjo delati za narodno samobitnost in kulturo. Vemo, da se pravi narod more ohraniti le v svojem jeziku! Zato je ljubezen do materinega jezika edina rešitev.

Vemo, kjer se narodu prepoveduje izgovarjati njegovo materno besedo, se mu s tem podkopava in sčasoma docela odvzame vera. In to še v krščanski državi! Vemo, da sto tisoč slovenskim bratom v Korotanu preti nevarnost v tem, da njihovi otroci pozabljajo in docela pozabijo svoj materni jezik! Ta nevarnost je velika in zelo resna, ker se celo zgodi, da službeno nastavljeni učitelji pod kaznijo prepovedujejo otrokom medsebojno slovensko govorico, jih sramote, češ, da je veliko lepši nemški jezik napram onemu, ki ga govorijo doma, in podobno. Poleg vseh zatiranj in pičlih pravic od strani države se potom učiteljstva in visoke nemške kulture sčasoma res raznarodi slovenski narod na Koroškem. Vemo, da si ga ohranimo edino, če ostanejo trdni v veri, upanju in zvestobi naši najmlajši in ne pozabijo materinega jezika! In če pozabi naša mladina svoj jezik — kar je resna nevarnost — potem je resnično prerokovanje onih odpadnikov-reneгатov in škodljivcev naroda, ki pravijo, da v nekaj desetletjih slovenskega naroda na Koroškem več ne bo, ne več lepe slovenske Podjune, ne več Roža in ne več slovenske zibelke — Zile! Tako trdijo. Žalostno! In vendar, kako se upreti in se braniti bližajoči se smrti slovenske Koroške?

V vaših rokah je rešitev, bratje! Vaša dolžnost je, da tudi vaši nemški manjšini ne daste več pravic, kot jih je deležna vaša uboga, umirajoča manjšina na Koroškem! Zato ne zabite, bratje, in ne prezrite na vas naslovljene prošnje tudi v tem, da zbirate slovenske knjige, predvsem mladinske povesti za slovensko mladino in otroke na Koroškem! Otroka, ki v šoli ne sme slišati materinega jezika, bo veselila slovenska knjiga. Zato ne zabite koroških Slovencev, bratje! Pojdite na delo za narodno dolžnost in za obstoj svojega umirajočega življa na Koroškem! Hitite in izpolnite prevažno dolžnost, kajti dolgi in tihi večeri so blizu, in če naš brat, slovenski otrok, ne dobi v roke slovenske knjige, postane živ mrlič in za naš narod izgubljena sirota... —er.

DEKLIŠKA KATOLIŠKA AKCIJA

Katoliški tisk.

Delo za katoliški tisk spada med najvažnejše in najlepše naloge katoličanov. To je naglasil sam Kristusov namestnik, sedanji papež Pij XI., z besedami: **»Razširjanje katoliškega tiska je najboljšo apostolsko delo, ki ga moremo storiti.«**

Vojaku, ki bi šel v bitko brez orožja, bi rekli, da je neumen. Mi katoličani smo neprestano v bitki. Boriti se moramo zoper raznovrstne sovražnike, ki se zaganjajo zoper verska, нравna, vzgojna, socialna itd načela naše svete vere. Zoper sovražnike, ki se norčujejo iz svetništva, pobožnosti, čudežev in raznih verskih ustanov. Najmočnejše orožje teh sovražnikov je tiskana beseda; časopis in knjiga. To oni sami naglašajo. Izak Cremieux, eden izmed zastopnikov proti-

katoliške fronte, je leta 1824. dejal: »Mi rabimo eno edino orožje, a to orožje je vsemogočno . . . Denar smatrajte kot nič, poveličevanje ali zaničevanje mase kot bič, visoka mesta kot nič. Vse te stvari postavite na drugo mesto; predvsem pa se polastite tiska. **Tisk je vse! Ako imamo tisk, imamo tudi vse drugo.**« Tisk je glavno orožje nasprotnikov, tisk mora biti tudi naše glavno orožje.

Kaj je naloga župnijskega vodstva DKA z ozirom na tisk? Borba zoper nekatoliški tisk in delo za katoliški tisk — torej dvojna naloga. In končni smoter? Z neomajnim prizadevanjem doseči to, da se bo vsak župljan zavedal, da kot katoličan ne sme niti podpirati, niti čitati nekatoliškega tiska, pač pa mora podpirati in čitati katoliški tisk: časopise in knjige, ki so pisane v smislu katoliških načel in jih izdajajo katoliške družine.

Kako se naj vrši delo za katoliški tisk? Najprej si naj oskrbi župnijsko vodstvo dva seznama: seznam tistih, ki so naročniki nekatoliških listov in knjig, ter seznam naročnikov katoliških listov in knjig. Potem pride nadaljno delo. Naročnike nekatoliških listov in knjig nagovarjati, naj se odpovedo tem listom in knjigam ter si naj naročijo katoliške. Uspeha ne bo čez noč, z vstrajnim delom pa se bo dalo marsikaj narediti. Pri delu treba zlasti to povdarjati, da mora biti katoličan v vsakem oziru katoliški. Poleg prigovarjanja pa treba dati naročnikom nekatoliških listov katoliške liste v roke. To treba storiti večkrat, dokler ni zaželjenega uspeha. Nadaljna naloga župnijskega vodstva DKA je, spraviti kak katoliški list v take hiše, v katerih nimajo sploh nobenega lista. Pri delu mora veljati geslo: **V vsaki katoliški hiši se naj čita katoliški list!** Kdor si radi revščine ne more naročiti lista, tistemu naj pomagajo drugi na ta način, da mu posodijo svoj list. Tako delajo drugi narodi. Na nekaterih nemških listih je že kar natisnjeno: »Prečitaj in daj dalje!« O londonskih naročnikih katoliškega tednika »Universe« so listi ob novem letu prinesli sledečo notico: »Londonski naročniki — 5000 jih je — po prečitaniu odstopijo svoj izvod kaki bolnici, odvetniški, zdravniški ali kolodvorski čakalnici itd. Na ta način list dobiva več čitateljev in tudi naročnikov.«

Vodstvo samo ne more izvršiti naloge, ki jo nalaga apostolat katoliškega tiska. Poišče si naj pomočnike. Osnuje naj poseben odbor ali pa pridobi nekaj deklet, ki imajo gibčen jeziček in hitre pete.

Kateri listi so katoliški? Gotovo tisti, ki jih izdajajo zavedni katoličani. Naših slovenskih katoliških listov ne bomo naštevali. Le eno naj bo povedano: Knjige in liste, ki jih priporočajo duhovniki, ki jih izdajajo: Cirilova tiskarna v Mariboru, Družba sv. Mohorja v Celju, Jugoslovanska knjigarna in Nova založba v Ljubljani, Tiskovno društvo v Kranju itd., z mirno vestjo lahko čita vsak katoličan. Oziroma ne le jih lahko čita, marveč je celo dolžnost, da jih podpira z naročanjem in širjenjem.

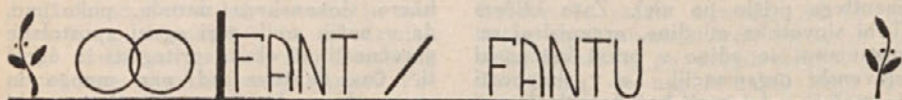
Posebna skrb naj se posveti »Nedelji«, ki bo odslej izhajala v obliki glasila KA.

Iz škofijskega vodstva DKA. Škofijsko vodstvo DKA priredi v dnevih po Božiču, od 27. do 31. decembra v domu

šolskih sester v Mariboru duhovne vaje za dekleta, ki bi naj pozneje, same duhovno prerrojene in utrjene v duhu KA,

v svoji domači župniji prižgale ogenj apostolske delavnosti še v srcih drugih deklet. K tem duhovnim vajam, ki jih bo vodil izseljenski duhovnik g. duh. svetnik Drago Oberžan, toplo vabimo dekleta iz dekanij: Maribor levi in desni breg, Dravsko polje, Jarenina, Sv. Lenart v Slov. goricah, Ljutomer, Marenberg, Ptuj, Slov. Bistrica, Stari trg, Velika nedelja, Vuzenica, Zavrče, Mežiška dolina, Dol. Lendava in Murska Sobota. — Škofijsko vodstvo DKA je preskrbelo vse potrebno za časa duhovnih vaj ter dobite podrobnejša navodila glede hrane in prenočišča ter sporeda duhovnih vaj pri domačem g. župniku, oziroma dekanu, pri katerem se zglasite, da vam jih izroči. Prijave je poslati Škof. vodstvu DKA (v roke predsednice Lojzke Horvatičeve), Maribor, Aleksandrova cesta 12, naj-

kasneje do 18. decembra. Prijave, vposlane po tem dnevu, bi se morale upoštevati le v toliko, v kolikor bo dopuščal še razpoložljiv prostor. — Dekleta, pridite v obilnem številu! Vsaka župnija naj pošlje vsaj eno dekle, po možnosti tudi dve, k duhovnim vajam, ki se naj prijavi Škof. vodstvu DKA potom domačega g. župnika, oziroma dekana. Združene ob studentu milosti in duhovno prerrojene, svetlih in čistih duš, hočemo skupaj proučiti pereča vprašanja sodobnosti, obenem pa iz sv. Evharistije bogato zajeti milost in moč, s svojim zglednim, vernim življenjem izpričati otroštvo božje in še druge po njem priversti nazaj h Kristusu. Dekleta! 27. decembra na veselo svidenje v Mariboru. — Za ostale dekanije bodo v priložnosti duhovne vaje v Celju.

Brez organizacije ne gre.

Ko zaključujem z svojimi pisanimi prispevki v »Našem domu« za letošnje leto, pač ne morem drugače, da bi ne napisal tudi par vrst o organizaciji. Podajal sem Vam dragi čitatelji »Našega doma«, misli o raznih apostolatih v župniji, ki bi se naj posebno razvili. Moram pa reči, da brez organizacije ne gre.

ne more biti uspeha. Res je, da mora najprvo posameznik dati misel, lahko stori tudi nekaj sam, a tisti »sam«, ne bo prišel do popolnega uspeha.

Tudi organiziranje je neke vrste apostolat, apostolat dela za skupnost.

Ako pogledamo po vrsti navedene apostolate, vidimo, da v posamezniku Trije napravijo več kot pa eden sam. Če bi hotel eden sam prevzeti skrb za karitativno delo, delo usmilenja, ne bo uspel. Skrb za izseljenca! Mora biti v vsaki vasi vsaj eden, ne pa samo eden za celo župnijo. Ravno tako tudi za katoliški tisk. Ako ne bo imela vsaka vas enega, ki bi jo vzpodbujal, dajal potrebne nauke in jo kontroliral v verskem in moralnem življenju, bo začela v vsakem oziru nazadovati. Skrbi za mladce ne zmore eden sam, če jih hoče široko zajeti. Ljudsko petje v cerkvi in na vasi, zborna sv. maša, to je dvojno, ki kar zahteva množine, organizacije. Tudi skrb za lepo ubrano zvo-

nenje, skrb za pravilno nego pokopališč, zahteva gotove skupnosti, gotove organizacije. K temu še dodajam misel potrebe duhovnih vaj po župnijah. To je tudi eden najpotrebnejših apostolatov, ki tudi ne uspe brez organizacije. Poglobiti se v notranje življenje in tako potem z vzgledom svetiti drugim v njih temo. Nekdo mora biti, ki to misel sproži in drugi, ki na to pristanejo, treba je gotovega števila.

Svojčas, ko je obstojal »Orel« so bile duhovne vaje zelo razširjene, skoro povsod kjer je obstojal »Orel«, so se vršile duhovne vaje enkrat, dvakrat na leto. Tudi v Ljubljano, v »Dom duhovnih vaj«, so zelo radi hodili. In glejte, to je bila največja slovenska organizacija. Danes žal, ni tega v taki meri. Kaj je temu krivo? Krivo je to, ker ni več take trdne organizacije. Pa vendar se najdejo ljudje, ki obsojajo ono lepo vitežko organizacijo. Pravijo, da se je tu in tam nagibala na liberalno stran, da so bile nekatere edinice premalo na verski podlagi.

Mogoče je bilo tu in tam res tako, a moramo se pa tudi obenem vprašati, kdo je bil temu kriv? Krivi so bili oni, od katerih bi najmanj pričakovali. Obračali so premalo pozornosti na organizacijo. Vem pa tudi za slučaj, da se niso smeli shajati v prostorih, ki so jim bili namenjeni. Vem tudi, da se jih

je brez vzroka napodilo iz njihovih prostorov. Potem ni čudno, če so v nekaterih edinicah zgubljeni zaupanje do vseh, ki bi morali biti vodilni. Obsojajo le oni, ki jim ni bilo in ki jim ni za pravo res stvarno delo v organizaciji, ki bi radi samo komandirali, delali pa nič.

Mi, ki smo iz one organizacije izšli, ki smo v njej zrastle, smo to, kar smo bili, imamo pa tudi marsikatero izkušnjo. Kje imamo danes toliko dvodnevni duhovnih vaj, kakor smo jih imeli takrat. Prepričan pa sem, da, ako bi še danes obstojala orlovska organizacija, bi gotovo že imeli po dekanijah, ako še ne po župnijah, »Domove duhovnih vaj«. To bi storila orlovska organizacija.

Le v organizaciji je mogoč uspeh, ustaviti je treba najprej organizacijo, potem bo pa marsikaj lepega in plemenitega prišlo po njej. Zato kličem Tebi slovenska mladina, organiziraj se, organiziraj se edino v pravi krščanski slovenski organizaciji. Le v skupnosti je moč in v tej moči boš dosegla kar si želiš ti slovenska mladina in jaz, kj te vrstice pišem. Predno pa končam, Te še enkrat opomnim, stori svojo nalogo

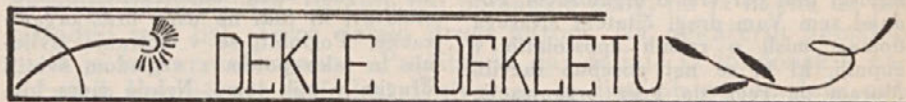
za razširjanje katoliškega tiska. Brez »Našega doma« naj ne bo nobeden slovenski fant in deklet.

S tem zaključujem za letos s svojimi vrsticami in želim vsem čitateljem, vrlim fantom in dekletom, vesel Božič in blagoslovljeno Novo leto.

Boğ živi!

V. P.

Vam, prijatelji mladi! Še nekaj dni in staro leto bo minulo. Predno pa izgine v večnost, pišem nekaj vrstic vam, prijateljem Našega doma. Fantje in dekleta! Pozivam vas, da ostanete zvesti v naših vrstah. In tisti, ki ste pisali v Naš dom, ostanite še naprej v krogu njegovih sotrudnikov. Pridni v delu kakor mravlja, stojimo trdno v svojem prepričanju in veri v zmago. Črpajoč iz svojega mladinskega lista enotnih smernic in navodil, se bomo z njim veselili, trpeli in vztrajali, pa tudi zmagali. Pokažimo, da smo sinovi in hčere slovenskega naroda, pokažimo, da v naših srcih gori ogenj apostolske gorečnosti, ki skuša pritegniti in ogreti. Čas zahteva od nas mnogo in upam, da ne bomo razočarali tistih, ki pričakujejo od nas dela in žrtve. Vsi krepko naprej. Naša setev naj raste! — Ludvik Bokan.

Božično pismo.

Tebi, moja sestra, ki se za košček kruha ubijaš v tujini, ki nimaš ne bratov ne sester okrog sebe, kjer ne čuješ nežne slovenske govornice, pišem to pismo. Želela bi, da prav do tebe, tja v mrzlo tujino, zaveje topel dih velikega in skrivnostnega pričakovanja božične noči, kakršno veje ob tihih večerih preko naših slovenskih domov. Vsakega srca se dotakne; Otrok sanja o malem Jezuščku s smreko na rami, obteženo z lepimi darili. Dekliška duša, ob svitniški pesmi pobožno pogreznjena vase, tke v svojem srcu kraljevski pajčolan hrepenjenja, da v božični noči ogrne z njim božje Dete... Oče in mati obhajata dvojni čudež svete noči: s svojimi otroki doživljata Božič kakor nekdanj, sama otroka in obenem kot mož in žena, s toplo molitvijo na ustnicah: Pridi skoraj, božje Dete, v naš dom! Vsi, prav vsi po naših domovih verujemo v čudež Svete noči...

In ti, sestra, se je tudi tvojega srca v tujini dotaknilo božično hrepenenje? Nisi li morda preveč raztresena in razbičana od trdega dela in od neprijaznih besed tujih ljudi?

Naj bo kakorkoli, sestra! Veruj in prisluhni, da tudi na tvoje srce, tam v tujini, kjer si, trkajo nežni prstki božjega Deteta in prosijo: Odpri!

... Toplih in ljubečih src išče Jezušček v mrzli zimski noči... Odpri mu na stežaj svoje srce, da z božično toploto prežene iz njega žalost in mraz...

Otrok po duši bodi, da ne boš v božični noči preslišala drobnih stopinj božjega Deteta, ko bo šlo mimo tvojih vrat...

L. H.

Moja in tvoja pot!

Draga tovarišica! Ko je tvoje srce razočarano, se ti toži v solzah pekoče bolesti in nimaš nikočar, da bi mu potolažila in zaupala, razkrij vse težave Njemu — Odrešeniku. Le On te bo ra-

zumel in ti v težki boli vлил v dušo novega poguma, da ne omahneš, da greš po trnjevi življenjski poti vztrajno — pogumno do zaželjenega cilja.

V težkem položaju se nahajava. Od vseh strani so nastavljene pasti, da bi nas ulovile. Tu sladka obljuba, tam gradovi v oblakih, ali midve se ne dava prevariti. Ne oziraje se na vse lepe besede ostaneva dobri in stanovitni. Ko

zaradi najinega ponosa trpiva, čujeva od zapeljivcev opazke, se za to ne zme-niva. V tih samoti pa razkriva srce Odrašeniku in Preblaženi, ki tako raz-umevata vse naše bolečine!

Draga tovarišica! Olajšani se razjo-kajva — a te solze niso več solze bo-lesti — temveč solze zmage in rado-sti...
Marija.

MLADINA v KATOLIŠKI AKCII

F. K. A. Križevci pri Ljutomeru. Da ne bodo mislili drugi odseki FKA, da mi v Križevcih spimo, objavljamo, da smo imeli 8 zaporednih sestankov na katerih so nam predavali naši domači č. g. dekan kot duhovni vodja in naši domači g. bogoslovci in akademiki. Pred vsem se pa zahvalimo našemu obmejnemu visokošolcu g. Mateju Poštovanu iz Gornje Radgone, ki se je tudi enkrat odzval našemu vabilu in nam podrobno obrazložil o marksizmu in o položaju in sedanjosti Rusiji. Prede-lali smo komunizem, marksizem in boljševizem. Udeležba je bila vsako-krat polnoštevilna, tudi mesečna obha-jila se redno prejemajo. — M—k.

Prevalje. »Naš dom« je prinesel dopis iz Guštanja, ki opisuje delovanje fant. kat. akcije v Guštanju in na Prevaljah ter ostali Mežiški dolini. Dopis navdse hvali delo guštanske del. skup. FKA, o prevaljski pa se norčuje in omenja, da prav slabo napreduje. Naša delovna skupina pa s počasnim korakom tudi daleč pride, in upam, da bo lažje hodila in bo počasi z večjo gotovostjo dosegla svoj cilj. Nikakor pa ne bo FKA v Prevaljah tako naredila kakor je FKA v Guštanju. Ti so nam-

reč takoj po ustanovitvi fant. odseka prosv. društva likvidirali FKA. Tu se sedaj vidi, koliko jim je bilo do FKA. Omenja, da so bile v mežiški dolini močne orlovske vrste, in kje so sedaj. Gotovo bi ostale strnjene, da jih ni borba za vsakdanji kruh ločila in se sedaj nahajajo po drugih krajih. Val marksizma, da nas je zajel! Prav zadovoljen bi bil, ko bi mi storili Guštanjčani to uslugo in mi naredili nekak popis svoje vasi. Ko ga nam Guštanjčani predložijo, bomo napravili tudi mi svojega, potem pa naj primerjajo! Guštanj stoji pač na prvem mestu glede na marksizem. Bog nas varuj, da bi tudi pri nas tako daleč pršlo. V našo dušo se je naselila globoka žalost, ko smo morali čitati očitajoč članek v septembrski številki »N. D.«, pa smo molčali. Sedaj pa, ko smo vse videli in zvedeli, jim damo ta dopis kot odgovor na septemberskega. Da bodo res dobri Guštanjčani, jim damo nasvet, naj si vzamejo zopet ime FKA nazaj in naj pod tem imenom delujejo, potem šele jim bomo verjeli, da so na prvem mestu del. skup. FKA v mežiški dolini. — Rudi iz Prevalj.

ŠPORTNI KOTIČEK

Slomšekovo fantovsko okrožje v Mariboru priredi letos spet smučarske tekme za okrožni pokal, in sicer v okolici Hoč. Tekmuje se letos že petič za pokal, in sicer ga brani letos fantovski krožek stolnega prosvetnega društva. V okrožnici bo poslan razpis za tekmo-

vanje. Fantje-smučarji, na trening in na veselo svidenje v velikem številu na startu, da pokažemo, da še živimo in da naša katoliška mladina tudi goji šport v pravem smislu.

Tek zedinjenja v Mariboru dne 1. decembra. Letos je za nekaj sekund zma-

gal zagrebški atlet SK Maratona pred Grmovšekom SSK Maratona, Maribor. Odličan atlet Grmovšek je letos že petič prvi Mariborčan in trikratni zmagovalec na tem teku.

Svečina. Naš odlični član fantovskega krožka v Svečini Franc Anderlič, ki je letos doslužil vojake, je prinesel s seboj lepo diplomu, ki jo je dobil na smučarskih tekmah v Sarajevu. Zato, fantje, le na delo, ker nihče ne ve, kje in kedaj mu lahko to ali ono koristi!

Tudi letos bodo tekme v Svečini, kjer so res prav idealni tereni za smučarski šport. Torej, pripravite se!

Maribor. Letos bodo državne smučarske tekme v Mariboru, in sicer dne 17. januarja 1936. Ob osmih zjutraj bo start na 16 km, v nedeljo popoldne pa bodo tekme na skakalnici v Betnavi.

Ne čakajmo! Opažamo, da nam dosti naše mladine uide v nasprotno tabore. Zakaj? Vleče jih predvsem pestrost dela pri nasprotnikih, ki se iz razumljivih razlogov trudijo, da nudijo svojim članom čim več zabave in pestrosti. Zdi se, da je s športom tako. Šport vleče. Sam na sebi je dober in priporočljiv, treba ga je le poduhoviti. Ni prav, da so v naših vrstah nekateri športu nasprotni. Šport je vendar zdravje in veselje. Prosvetno delo bo pa bi-

strilo um in krepilo voljo ter tako lepo skrbelo za primeren telesni in duševni razvoj mladine. — Kaj boste, fantje, gójili? Marsikaj vam je na razpolago: odbojka, rokomet, lahka atletika, smučanje, kolesarjenje, turistika (izlet), jahanje itd. Vodstvo fantovskih odsekov PZ vam bo radevolje dalo navodila glede te ali one panoge športa. Posebno s prihodnjim letom, ko bo »Naš dom« skušal služiti še bolj svojemu namenu, bomo prinašali več športnih navodil.

Olimpijada. Prihodnje leto bo največja športna prireditev, tako zvana olimpijada v Berlinu. V Ljubljani organizira SK Planina izlet v Nemčijo. Deset dni bo trajalo potovanje. Izletniki si bodo ogledali poleg Berlina in olimpijade še Hamburg, München, Nürnberg, Salzburg in še druge kraje in znamenitosti. Morda se bo tudi med vami našel kdo, ki bo želel videti to največjo športno prireditev narodov. Pojasnila dobite pri SK Planina, Ljubljana, ali pa pri Hvale Jožetu, uradniku Zadrúžne gospodarske banke v Ljubljani. — Kebrič.

Če želite kakšna športna pojasnila ali informacije, pišite na naslov: Kebrič Franc, Maribor, Koroška cesta 1. Če želi kakšen krožek smučkega učitelja, naj to takoj javi.

NOVE KNJIGE

Kristina, Lavransova hči. III. del: Križ. Spisala Sigrid Undset. Broš. Din 85, vez, Din 95. Založba Jugoslovanske knjigarne. — Plemenita pisateljica je v imenovanem delu mojstrsko podala življenje, ki mora voditi človeka kvišku k idealom in najvišjim življenjskim načelom. Božja ljubezen je tista, ki mora voditi slehernega človeka, ki hoče biti resničen v svojih delih. Bežal bo pred svetom in iskal sreče le v Bogu. Povest, gotovo ena najboljših.

Klara Gulleborg. Spisala Selma Lagerlöf. Kart. Din 48, vez. Din 60. Založila Jugoslovanska knjigarna. — To delo je eno najlepših, kar jih je napisala znamenita in svetu znana švedska pisateljica. Roman je podoba velike očetovske ljubezni do hčerke Klare. Klara se sicer izneveri domu, a smrt očetova jo zopet prerodi. Lepo je v romanu poudarjena četrta božja zapoved.

Misijonski koledar za leto 1936. Cena 10 Din. Vreden je svoje cene. Zanimivosti iz misijonskih krajev, številne slike in zanimiva poročila dajejo koledarju pestrost in zanimivost. Vredno je naročiti ga, pa tudi naša dolžnost je to, saj s tem podpiramo katoliško fronto na ozemlju poganov.

Klaverjev misijonski koledar 1936. Leto XX. Izdala Družba sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Metelkova 1. Cena 5 Din. — Koledar ima lepe slike, zanimive povesti, spise in doživljaje afriških misijonarjev in misijonark. Njegova izbrana vsebina želi vzbuditi zanimanje za uboge afriške misijone. Klaverjev koledar poroča tudi o uslišanjih, ki se godijo na priprošnje služabnice božje Marije Terezije Ledochowske, te velike apostolske duše, ki je hodila tudi po naših mestih. Vsem toplo priporočamo. Kdor naroči deset izvodov skupaj, dobi enega v dar.

2. Fiziognomična uganka.
(J. Šešerko; 25 točk.)

Vse uganke, prav rešene, dajo 110 točk. Rešitev je poslati do 25. decembra na naslov: Mirko Geratič, Maribor, Koroška cesta 1.

Dva, ki bosta izžrebana, bosta dobila knjižno nagrado.

Rešitev ugank v novemberski številki
»Našega doma«.

1. Oktogram: Adalija, akacija, Alibaba, abeceda, Ameland, dvigati, Ilirija, anatema.

2. Skrivalnica grob: Skozi groba temna vrata se odpre nam hiša zlata.

3. Starinski kamen: Kar je črna zemlja dala, črna zemlja vzame spet, duša je iz ječe vstala, vspela se nad zvezdni svet.

4. Križaljka: Ibar, beda, Aden, rana.

5. Šifrirana brzojavka: Več oči več vidi.

Vse uganke prav rešene dajo 115 točk. (Šifrirana brzojavka odpade, ker

je imel tisk. škrat svoje prste vmes ter odnesel nekatere črke, ki bi morale biti nad kvadratom. Zato dajo vse uganke samo 90 točk.)

Prav so rešili: Jug Franjo (90); Franc Sodja (65); Jožef Mlakar (65); Anton Cesar (65); Bukovar Janez (90); Kupljenik France (90); Nace Čeh (60); Tone Kos (60); Joško Makoter (60); Angela Pečnik (45); Jože Čakš (35); Trbovšek Franc (60); Ogrizek Viljem (15); Dekleta iz Rožne doline (45); »Mariborski firbec« (60).

Izžrebana sta bila: Bukovac Janez, stud. theol. Ljubljana, Semeniška 4 in Trbovšek Franc, Poljana 37, Radmirje, Sav. dolina.

Mojim ugankarjem: Leto je končano. Pogled nam hiti v minule dni in mesece. Z zadovoljstvom lahko ugankarski striček ugotavlja, da je bil naš ugankarski kotichek prijetno pribežališče, v katerem smo se prav dobro počutili vsi: ugankarice, ugankarji, striček, g. Žreb. Še tiskarski škrat je večkrat vedril pod gostoljubno ugankarsko streho. Ugankarska družina je narastla na častno število. Vsem, ki so stali ugank. stričku tekom leta ob strani, kovali uganke, bodisi pisane ali risane, pa tudi onim, kateri so si belili glave s trdimi ugankami, najlepša hvala. — Ob zaključku leta prosim vse prijatelje, ostanite mi zvesti. Ugankarski striček zastavlja svoj zadnji las, katerega ima na glavi, da se bo potrudil urediti kotichek »Pouku in zabavi« tako, da bo ugajal vsakemu. — Pa še eno prošnjo imam. Pridobivajte »Našemu domu« novih naročnikov. Mesec december naj služi agitaciji zanj: Milena iz Stolovnika: Jejhata, jojmine! Tako krasno podobico si mi poslala! Od samega veselja je ugankarski striček trikrat po tri metre visoko skočil. Podobico pa sem shranil na najbolj častno mesto. Koliko krat jo vidim se spomnim na Tebe, zraven Tebe pa na Lojzeka, s katerim najbrž kujeta skupno uganke. Bog živi Lojzeka in Tebe! Sotošek: Ne vem, kaj bi dejal? Rad bi Te uvrstil med srečne rešilce, pa ne smem. Uganke so vse »fovš« rešene. Kar je pa »fovš«, ne spada v moj kotichek. — Nace: Obljuba dolg dela. Če se kmalu ne oglasiš, Ti vzameva z g. Žrebom koncesijo. Ali razumeš? Vsem sotrudnikom in cenjenim sotrudnicam, ugankarjem in ugankaricam želita Ugankarski striček in g. Žreb vesele božične praznike in srečno Novo leto. V Novem letu, ako Bog da, na svidenje. Ugankarski striček.

Kolinska tovarna d. d. v Ljubljani

Podjetje je bilo osnovano leta 1909, s češkim kapitalom, vendar je danes last domačih pridobitnih krogov. Tovarna je bila v letu 1922 popolnoma preurejena z modernimi stroji in dopolnjena z novimi stavbami. Proizvaja prvovrstno blago, ki je v vsej naši državi že itak dobro znano, po najnovejših pravilih tehnike. Kapaciteta znaša do 180 vagonov letno. Glavni izdelki tovarne so: Kolinska cikorijska, Redilna kava, Figova zmes, Sladna kava in Vydrova ržena kava. — Kolinski kavni dodatek vsebuje prvovrstne hranljive snovi ter je zaradi tega zelo zdrav in okusen dodatek za kavo. Kvaliteta izdelkov Kolinske tovarne je prvovrstna, o tem ni treba pisati, ker ji vsakdo, ki le enkrat poskusi njeno blago, ostane zvest odjemalec.

VSAK

SLOVENSKI GOSPODAR
ZAVARUJE SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE
EDINO LE PRI

**VZAJEMNI ZAVAROVALNICI
V LJUBLJANI**

ZAVARUJE: POŽAR - VLKOM - NEZGODE
KASKO - JAMSTVO - STEKLO
ZVONOVE - ŽIVLJENJE
KARITAS

Podruž. Celje: Palača Ljudske posojil.

Glav. zastopstvo: Maribor, Loška ul. 10

Krajevni zastopniki v vsaki fari

Izdaja Konzorcij Našega doma. — Urejuje in predstavlja lastnika dr. Meško Josip. — Tiska Tiskarna sv. Cirila, predstavnik Albin Hrovatin. — Vsi v Mariboru.